1853. N°. 148.

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag Avond.

MAANDAG, 12 DECEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Centen afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 10 December.

In het dusgenoemde Westland zijn, met uitzondering van de gemeente Loosduinen, de kermissen afgeschaft.

— Naar men van eene geachte zijde verneemt, heeft de Wel-Eerw. Heer Dr. J. J. van Oosterzee, die in de vergadering van den grooten Kerkeraad te Utrecht, op Dingsdag ll, met algemeene (46) stemmen als eerste candidaat op het drietal werd geplaatst, en wiens aanstaande beroeping dus als zeker was te beschouwen, aan dat collegie verzocht verder niet meer in aanmerking te komen. Dit zou de vierde maal geweest zijn, dat deze begaafde Leeraar elders werd beroepen en ten gunste der Rotterdamsche gemeente besliste. (*N. R. C.*)

— Uit Rome wordt gemeld, dat de Heer Ferrieri, de Pauselijke Nuntius te Napels, als zoodanig door den Heer Belgrado, thans Internuntius te 's Gravenhage, en deze door den Heer Massoni, Zaakgelastigde van den Paus te Florence, zal worden vervangen.

— De Stedelijke Raad van Kampen heeft den Heer Dr. A. H. A. Ekker van Utrecht, benoemd tot Rector van het Gymnasium aldaar.

— Als een bewijs, schrijft men uit Blokzijl, hoe sterk dit jaar in deze plaats de handel in appels is gedreven, strekt, dat gedurende den jongstverloopen herfst alleen door J. Warnar en W. de Liefde aldaar, tusschen de 18 en 19,000 mudden van gemelde vrucht zijn omgezet.

— Uit Hapert, arrondissement Eindhoven, wordt aan de *Rott. Courant* geschreven: dat, toen laatstleden 27 November aldaar in het kerkgebouw der Hervormde gemeente godsdienstoefening werd gehouden, tot grooten schrik en ergernis der vergaderden, op eens de binnendeur van het portaal met steenen werd gebombardeerd, en vervolgens steenen tegen het dak werden geworpen. De ontsteltenis en verstoring was zoo groot, dat de Leeraar in de voortzetting van zijn dienstwerk verhinderd werd. De marechaussée uit Bladel, daarvan onderrigt, heeft de zaak ernstig onderzocht, met het gevolg dat een 4-tal boerenknapen gevankelijk naar Eindhoven is overgebragt.

— Uit Emden wordt gemeld, dat er een groot gebrek aan zoet water is; er bevinden zich trouwens maar twee putten die goed zijn; het water van de overigen is brak.

— Uit de berigten omtrent de Kolonien der Maatschappij van Weldadigheid, deelen wij het volgende mede.

De bevolking is in de afgeloopen drie maanden tot 1 Oct. met 77 personen vermeerderd. De gezondheid was wederom gewenscht en de sterfte gering. Het totaal der bevolking bedroeg 10,204 zielen.

De hooibouw was ongunstig en bedroeg slechts 1450 voer, die in het vorige jaar 2155 voer heeft bedragen. Het ontbrekende hooi heeft niet dan tot hooge prijzen kunnen worden aangekocht.

De zuivel-opbrengst was gunstig en de gezondheid van het vee gewenscht, terwijl men, met de eigen geschoren wol het jaar uit, in de behoefte voldoende kan voorzien.

De opbrengst van den rogge-oogst was gelijk overal elders, niet voordeelig, te weten, te zamen 786 bunders, 9903 mud, = 12,60 per bunder.

De geest-teelt, welke alleen aan de gestichten plaats heeft, is weinig beter uitgevallen, als hebbende opgebragt te zamen 93 bunders, 1686 mud = 18,11 per bunder.

De haver zal mede ongunstig zijn.

De boekweit heeft daarentegen vrij wel voldaan, ook van het gebrande veenland, ofschoon ook hiervan de uitkomst in al de kolonien nog niet bekend is.

De aardappelen-oogst is bedroevend tegengevallen, en de geringe opbrengst van dit zoo belangrijke voedingsmiddel is eene groote ramp. Nog nimmer was de opbrengst zoo gering als dit jaar, als kunnende er op geen 100 mud, het kriel en de poters daaronder begrepen, van het bunder worden gerekend. Enkele akkers hebben de hoeveelheid gebruikte poters niet eens weer gegeven. Daarbij is het land zoo vervuild, dat vele velden, vóór het uitrooijen hebben moeten worden afgemaaid. De inzameling gaat dan ook uiterst moeijelijk.

De tuinen leveren eene voldoende hoeveelheid kool en wortelen op, zoo ook knollen, mede voor het te vetten staande vee. Met de geslagt wordende oude schapen, en de gemeste varkens, benevens de afgesteld wordende runderen, kan er in de eigen behoefte aan vleesch tot ver in het voorjaar worden voorzien.

Hoe ongunstig de oogst mag genoemd worden, zoo is deze, in vergelijking tot de omliggende streken, vrij wel uitgevallen. De voorraad brandstoffen voor den naderenden winter is voldoende, mede voor de katoenspinnerij, voor de stoommachine wordt uitsluitend turf gebruikt.

De weverij, voornamelijk in de gewone Kolonien op 420 getouwen gedreven wordende, met nog een 30-tal aan de gestichten, levert wekelijks 1000 stukken op van gemiddeld 20 Nederl. el lengte en verschillende breedte.

Daarbij worden de gewone fabriekwerkzaamheden, ter voorziening in de behoefte van kleeding, huisraad en gereedschappen, behoorlijk bijgehouden, en is het ook gelukt, om dezen zomer met weinige ambachtslieden onder de bedelaars kolonisten, toch al de noodige herstellingen aan de gebouwen, bruggen en sluizen af te doen. Ook de herbouw der broodbakkerij te Frederiksoord is ten deele met handwerkslieden uit de bevolking geschied. Nog vijf kolonisten woningen zijn bij uitbesteding aangebouwd.

Het regtsgeding met den aannemer der beide kerken voor de Protestantsche gemeente in de gewone Kolonien is thans bij het Hof van Overijssel aanhangig. Bijna twee jaren is men reeds tengevolge van dat regtsgeding van die nagenoeg voltooide bedehuizen verstoken, en moeten de Godsdienstoefeningen, in de schoollocalen gehouden worden. Het godsdienstig en schoolonderwijs wordt overigens zorgvuldig gegeven. Niets wat ter bevordering van deze zoo gewigtige aangelegenheid strekken kan, wordt verzuimd of uit het oog verloren.

's GRAVENHAGE, 10 December.

Z. M. heeft bij besluit van gisteren, den Heer Mr. H. Provó Kluit, Burgemeester van Amsterdam, benoemd tot Raadsheer in den Hoogen Raad der Nederlanden.

— Z. M. heeft benoemd tot Burgemeester van Zutphen, O. L. Graaf van Limburg Stirum, thans Wethouder aldaar; en tot Ontvanger der directe belastingen te Posterholt, den Heer A. J. A. H. van de Weeg, thans boekhouder ten kantore te Sittard.

Nog heeft Z. M. benoemd tot Secretaris van de Algemeene Rekenkamer, in plaats van wijlen den Heer J. A. de Visch Eybergen, den Heer D. P. van Hoogenhuyze, thans Referendaris bij de Rekenkamer.

— Z. M. heeft aan den Aartsbisschop der Oud-Katholieken te Utrecht eene jaarwedde van *f* 1,800 en aan den Bisschop van Utrecht dier gemeente eene van *f* 1,300 toegekend.

— Z. M. de Koning is heden morgen ten zes ure uit de residentie naar het Loo vertrokken; hij zal vermoedelijk 8 à 10 dagen aldaar verblijven.

— Gisteren middag heeft er ten Hove groot diner plaats gehad, dat door H. M. de Koningin, HH. KK. HH. Prins en Prinses Frederik, werd bijgewoond en waarop genoodigd waren de Ministers, de Voorzitter en de leden van de Eerste Kamer, benevens de Voorzitter van de Tweede Kamer en de Heer Staatsraad Directeur van 's Konings Kabinet.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Vervolg der Zitting van Donderdag 8 December.

Bij de behandeling der 7de afd. (kosten van de administratie der directe belastingen enz.) van Hoofdstuk IX *B* der Staatsbegrooting, is nopens de Rijks-Advocaten (zie ons vorig nommer), door den Minister aangemerkt, dat het weinig geraden is, nu, als in het voorbijgaan, van deze instelling af te zien; dat het onmogelijk is, tot de opheffing van die instelling te besluiten, zoo lang de wetten, waarbij hunne tusschenkomst is voorgeschreven, niet gewijzigd zijn. Vóór het begin van het Nieuwe jaar is de tijd daartoe te kort; welligt kan het bedoelde punt beslist worden bij eene wijziging der wet van 26 Aug. 1822, waartoe een ontwerp gereed gemaakt wordt.

Art. 54, bij 't welk in den aanbouw van een postkantoor te Amsterdam wordt voorzien, is met 37 tegen 25 stemmen aangenomen.

Ten aanzien van art. 57 is inlichting gevraagd, omtrent het beheer der kerkgoederen. Daarbij zijn de kloostergoederen van St. Agatha ter sprake gekomen, welke, ter waarde van 2 à 3 tonnen gouds, en tot Rijksdomein behoorende, voor slechts *f* 1700 zijn verpacht. Daarop is geantwoord, dat bij den afloop van het tegenwoordige contract op het belang van het domein zal worden gelet.

Zitting van Vrijdag 9 December.

In die bijeenkomst is het IX Hoofdstuk der Staatsbegrooting Lt. B. met algemeene stemmen aangenomen.

Daarop zijn de beraadslagingen over het X Hoofdstuk geopend. De Minister van Oorlog heeft dadelijk het woord verlangd en te kennen gegeven,

dat hij allezins overtuigd is van de noodzakelijkheid van eene herziening van de wet op de nationale militie, maar zich verpligt vindt, te doen opmerken, dat al wat de dadelijke inlijving der manschappen voorafgaat, behoort tot de bemoeijing van het Ministerie van Binnenl. Zaken.

Wat de schutterijen betreft, heeft Z. E. verklaard, dat, zonder voorziening in den toestand, in welken deze thans verkeeren, aan geene krachtige verdediging van den Vaderlandschen grond kan worden gedacht. Hij heeft, ter bevordering van de deugdelijkheid der schutterijen, aangedrongen op het in de wapenen behouden van de militiens gedurende een jaar, en vervolgens, ter verdere ontwikkeling, gedurende zes weken in de volgende dienstjaren. Hij heeft verder vermeend, dat behoorde te worden gezorgd voor het steeds in dienst hebben van een uitgebreid kader van Onderofficieren en Korporaals, over welke, des gevorderd, voor de schutterijen kan worden beschikt.

Verschillende sprekers en de Ministers van Oorlog en van Buitenl. Zaken voeren daarop nog het woord, waarna de algemeene beraadslagingen over het hoofdstuk gesloten worden; met 39 tegen 20 stemmen wordt daarna bepaald die over de artikelen 's avonds ten 7½ ure aan te vangen.

Avondzitting van Vrijdag 9 December.

Aan de orde is de beraadslaging over de artikelen van Hoofdstuk X (*Oorlog*) der Staatsbegrooting voor 1854.

De artt. 1—21 worden goedgekeurd. Alleen artt. 10, 13, 20 en 21 hebben aanleiding gegeven tot eenige beraadslaging.

De beraadslagingen worden geopend over afd. XI, art. 22 materieel der genie, met den aankleve van dien, onder het beheer der genie staande, *f* 483,450.

De Voorzitter geeft kennis, dat ontvangen is een voorstel van zeven leden, zijnde de Heeren Meeussen, Hugenholtz, Strens, Jespers, van Nispen, Storm en de Man, om deze afdeeling te behandelen in eene zitting met gesloten deuren. — Ten gevolge van dien, gaat de zitting over in comité generaal.

Na afloop daarvan worden de openbare beraadslagingen hervat.

Art. 22 in stemming gebragt, wordt aangenomen met 37 tegen 20 stemmen.

Daarna zijn al de overige artikelen aangenomen, alsmede het geheele ontwerp met 42 tegen 17 stemmen. — Tegen de Heeren Meeussen, Hugenholtz, Zijlker, Sloet, Storm, Strens, van Hoëvell, v. Eck, Hengst, de Lom de Berg, de Man, ten Cate, Bots, Wintershoven, van Bosse, Reinders en Jespers. — De zitting is daarna verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure, als wanneer aan de orde is Hoofdst. XI (*Koloniën*).

Telegrafisch Berigt van 4 uur 45 min.

Zitting van Zaturdag 10 Desember.

Hoofdstuk Koloniën aangenomen met 54 tegen 7 en onvoorziene uitgaven met algemeene stemmen. Maandag beraadslaging over de wet op de middelen.

— In het verslag der Commissie van Rapporteurs voor het wets-ontwerp tot verhooging van Hoofdstuk V der Staatsbegrooting van 1853. (Bijdrage en vergoeding van rente aan de Nederl. Rijnspoorweg-Maatschappij) wordt gezegd, dat vele leden hunne belangstelling hebben uitgedrukt in de voltooijing van het zoo gewigtig werk der aansluiting van den Rijnspoorweg met het Duitsche spoorwegnet.

Zij hadden met genoegen vernomen, dat bij de Pruissische Regering alles wordt aangewend om die aansluiting op Pruissisch grondgebied althans gelijktijdig met de voltooijing der hier te lande aan te leggen werken, tot stand te brengen.

Bij de belangrijke werken op Nederlandsch grondgebied nog te verrigten, geeft zij de Regering in overweging om te waken dat de Rijnspoorweg-Maatschappij in tijds de verpligtingen vervulle, welke deze, zoowel ten aanzien van het Rijk als van de verschillende gemeenten, op zich genomen heeft.

NIJMEGEN, 6 December.

Op den 29sten Nov. ll. heeft de Arrond. Regtbank alhier uitspraak gedaan in de zaak van het bestuur der domeinen tegen den Heer C. A. A. Vrijheer van Hertefeld, omtrent de zoogenaamde *Lieve Vrouwe Vicarye* te Winssen, waarbij de overgifte van het beheer der onroerende goederen, tot die Vicarie behoorende en het doen van rekening en verantwoording van hetzelve door den Collator van wege het domeinbestuur bij dagvaarding was geëischt. Bij breed gemotiveerd vonnis, heeft de Regtbank alstoen dien eisch ontzegd, op grond voornamelijk, dat de kwestieuse vicarie-goederen niet tot die geestelijke goederen behooren, als waarover, hetzij krachtens de door het eischend bestuur aangevoerde bepalingen der staatsregeling van 1798, hetzij krachtens de, den 16den Oct. daaraanvolgende gesanctioneerde wet van 26 Sept. 1791, en het keizerlijk decreet van 27 Febr. 1811, aan het bestuur der domeinen het beheer is opgedragen. De Regtbank overwoog toch, dat bij geene der vroegere aangehaalde wetsbepalingen, andere *geestelijke* goederen, als krachtens dezelve met het Nationaal Domein vereenigd, zijn bedoeld geworden, dan die *toebehoorden* aan afgeschaft of niet meer erkende *geestelijke corporatien of personen*, maar nimmer goederen, welke *particulier eigendom* waren. Men zal zich herinneren, dat de Regtbank van Tiel eene andere leer is toegedaan. (*Hbl.*)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 8 December.

Het verzekerde vermogen in Engeland bedraagt 900 millioen £; het onverzekerde 2700 millioen.

— De directie van de Great Southern and Western-spoorwegmaatschappij is door het Geregtshof te Dublin veroordeeld tot het betalen van 1000 £ aan de weduwe van den Heer M'Nally, die op den spoorweg is omgekomen, en aan elk zijner kinderen 333 £.

— In Whitechapel-road woont een fruitverkooper, die den ouderdom van 106 jaren heeft bereikt, nog met ijver zijne zaken nagaat en het voorkomen heeft van een man van 60.

— Sedert eenigen tijd wordt uit Spanje eene verbazend groote hoeveelheid eijeren en uit Portugal eene niet minder groote menigte aardappelen in Engeland ingevoerd. Vele Engelschen bewonen thans Portugal met het bepaald doel om daar aardappelen te kweeken en herwaarts over te zenden. Wanneer die beide vruchtbare landen meer door spoorwegen zullen doorsneden zijn, voorziet men dat Engelsche Kapitalen daar met toenemend voordeel zullen kunnen geplaatst worden.

— In de maand November zijn 37 schepen met landverhuizers, waaronder 14,732 volwassen personen, uit Liverpool vertrokken. In October jl. was het getal van die landverhuizers 3570 meer geweest.

BELGIE.

BRUSSEL, 8 December.

De beide staatspartijen waarin het land verdeeld is, hebben te Brugge hare kracht tegen elkander gemeten. Aldaar moest een lid van de Kamer van Volksvertegenwoordigers worden verkozen, ter aanvulling eener plaats opengevallen door dat een lid wegens particuliere omstandigheden zijn ontslag gevraagd had. De candidaat der liberale partij, de Heer Coppieters 't Wallandt, is met meerderheid van stemmen verkozen; 984 stemmen waren op hem uitgebragt, terwijl zijn mededinger 901 op zich vereenigde. Ook in de plattelands gemeenten die onder het kiesdistrict Brugge behooren, waren de stemmen bijkans gelijk verdeeld tusschen de beide candidaten.

— In de zitting der Koninklijke Akademie van den 6den, heeft de Heer Arendt het tweede gedeelte van zijn geschrift over de echtheid van de bekentenis van Balthazar Gerard, den moordenaar van Willem I, voorgelezen. Terwijl de Heer Gachard dit stuk meer uit een paleographisch oogpunt heeft beschouwd, is het onderzoek van den Heer Arendt meer van een historischen aard geweest. Hij had al de bescheiden van dien tijd, welke hem eenig licht konden verschaffen, nagegaan. Ten einde de echtheid, zoo al niet van den tekst, ten minste die van het schrift te bewijzen, had hij dezen tekst vergeleken met al de verhalen der geschiedschrijvers van dien tijd, zoowel Duitsche, Fransche, Spaansche als Hollandsche schrijvers. Dit onderzoek van den Heer Arendt, ofschoon tot geen bepaald resultaat hebbende geleid, heeft hem onderscheidene nieuwe belangrijke documenten doen ontdekken.

FRANKRIJK.

PARIJS, 8 December.

De *Moniteur* van Vrijdag ochtend bevat de verwachte nota, omtrent de Oostersche zaken. Er wordt hoofdzakelijk in gezegd, dat de gebeurtenissen de vooruitzigten regtvaardigen die in een artikel van 27 Mei ll. waren uitgedrukt. De vereeniging die de gezamenlijke belangen en de eerbied voor de grondbeginselen onder de groote Mogendheden moesten te weeg brengen, zijn tot eene daadzaak geworden. Het zou vermetel zijn, om de Oostersche vraag nu als opgelost te beschouwen; men moet er op rekenen dat zij nog eenige wendingen zal nemen; maar de eenstemmigheid die Oostenrijk en Pruissen openlijk erkend heeft met de Kabinetten van Frankrijk en Engeland, is voldoende om de ongerustheid te doen bedaren, die Europa nu sedert 6 maanden in spanning heeft gehouden.

Het wezentlijke gevaar van den toestand bestond in de mogelijkheid eener verdeeldheid der groote mogendheden, in twee kampen. Die vrees is verdwenen. Gelijke inzigten, gelijke begeerten, bezielen de vier Mogendheden. Het protocol den 5den dezer te Weenen in de zamenkomst der vier vertegenwoordigers dezer Mogendheden geteekend, getuigt dat hunne besluiten met gemeen overleg zijn genomen.

— Den 7den is alhier het standbeeld van den Maarschalk Ney onthuld, op de eigen plek alwaar hij 38 jaren geleden van wege de Restauratie-Regering krachtens een regterlijk vonnis is doodgeschoten. De Prins Napoleon Bonaparte, de Aartsbisschop van Parijs, de Ministers en andere hooggeplaatste personen woonden de plegtigheid bij. Toen het beeld van het omhulsel ontdaan was, hield de Minister van Oorlog eene korte rede en na hem de Heer Dupin; wiens rede dus eindigde: »De reactie heeft Ney omgebragt; zij heeft Frankrijk van dien sterken arm beroofd. Ney was het slagtoffer van den onverzoenlijken haat eener antinationale partij. Hij was een zoenoffer voor den krijgsroem des Keizerrijks. In hem werd de driekleurige vlag ten offer gebragt aan de witte vlag. Voor den neef van Napoleon bleef het bewaard, die wandaad van een heilloos tijdvak weder goed te maken, en een eereteeken voor den held te stichten op de plaats zelve waar het slagtoffer viel. Eene, onvergankelijke eere zij hun die in de worsteling der burgertwisten gevallen zijnde, herrijzen, gelijk de Maarschalk Ney, met eene stralenkroon van glorie op het hoofd, onder het gejuich hunner medeburgers en de goedkeurende kreten der nakomelingschap.”

— De vergoeding aan de bakkers van stadswege betaald wegens het lager verkoopen van het brood, in de tweede helft van October, heeft 619,000 fr. bedragen.

— Dezer dagen is te Sivilie, in Spanje, eene vrouw (Isabella Chava) in den ongemeen hoogen ouderdom van 115 jaren overleden.

SARDINIE.

TURYN, 6 December.

De opening van de geheele spoorweglijn van hier naar Genua heeft heden met groote plegtigheid plaats gehad. De afstand van 165 mijl is in 4 uur

afgelegde. Deze weg is voor handel en nijverheid van hoog belang en is ook als kunstwerk merkwaardig, want even voor Genua loopt de weg over de Appenijnen.

FRANKFORT.

7 December.

De Badensche Regering zal bij de Kamers een ontwerp van wet op de gemengde huwelijken indienen.

— De Hertog en de Hertogin van Saksen-Coburg Gotha hebben zich den 3den in groot levensgevaar bevonden. De Hertog reed met de Hertogin van het kasteel Callenburg, toen het rijtuig met zooveel hevigheid tegen een steen stiet, dat de Hertog er uitgeslingerd werd en daarbij teugel en zweep verloor. De paarden door dit voorval verschrikt, geraakten op hol den berg af, tot dat zij tegen een steenen paal aan den zoom van het bosch aankwamen, waardoor de disselboom aan splinters vloog, het rijtuig brak en de Hertogin er uitgeworpen werd. Gelukkig echter heeft de Hertog zich slechts aan de hiel een weinig bezeerd en heeft de Hertogin geen letsel bekomen.

— Eergisteren zijn te Munchen 4 Turksche Studenten in de genees- en heelkunde met lof gepromoveerd en dadelijk naar het leger aan den Donau vertrokken.

RUSLAND.

De *Utr. Cour.* bevat de volgende beschouwingen over den Kaukasischen oorlog, die al zóólang met zóó weinig goed gevolg door Rusland is gevoerd. Rusland houdt in die bergstreken voortdurend 80,000 man bijeen; die magt is onvoldoende, vooral omdat 's jaarlijks de sterfte onder de Russische troepen in den Kaukasus buitengemeen groot is. In 1849 bijv. vertrok de 12de divisie, sterk 12,000 man, naar Circassië; 4 maanden later keerde zij terug en er kwamen slechts 1500 man te Sebastopol aan. In hetzelfde jaar vond de inspecterende Generaal in de vesting Soukum Kalé van de bezetting van 300 soldaten slechts 9 man in gezonden staat. Volgens de officiële Russische opgaven, stierven in 1841 en 1842 alleen op Cirkassische kust 12,000 man van 't Russische leger. Die sterfte vindt niet alleen zijn grond in het klimaat en de moeijelijkheden, waaraan de troepen op reis bloot staan, maar in de organisatie van het leger zelf. De voeding der troepen is opgedragen aan de zorg der Kolonels, die jaarlijks eene som van 80 à 100,000 francs aan de voeding van hun corps verdienen; bij de krijgstucht, die in Rusland nog strenger is dan elders, is het te begrijpen, dat de Hoofd-Officieren vrij spel hebben, om zich te verrijken en de soldaten te vermageren.

Voegt men hierbij de omstandigheid dat de Russische Regering naar den Kaukasus meestal troepen zendt, die weinig te vertrouwen zijn, als de Poolsche regementen en de Zuid-Russische troepen, en dat eens zelfs in 1840, een regement, waaraan 1200 man ontbraken, werd aangevuld met losgelaten gevangenen, dan is het duidelijk, dat zulke troepen, die alleen strijden voor de eerzucht van een meester, weinig bestand zijn tegen de dappere bergbewoners, die voor hunne haardsteden en hunne vrijheid vechten. Nog komt hierbij, dat de togt der troepen naar den Kaukasus weken vereischt, en door woestenijen gaat, wier bewoners, wel is waar aan Rusland onderworpen, maar de Regering weinig gezind zijn. De aanvoer van levensmiddelen en krijgsbehoefte is dus uitermate bezwaarlijk, en moet altijd geschieden onder een voldoend sterk geleide. Over zee is de aanvoer moeijelijk, daar de havens aan de Zwarte Zee, gedurende een groot deel van den winter, met ijs zijn bedekt, terwijl het verder vervoer van de kust over land dubbel lastig en gevaarlijk is. De aanvoer geheel over land, zooals die thans meerendeels geschiedt, kan wegens het klimaat slechts gedurende enkele maanden van het jaar plaats grijpen en juist dan, wanneer de Russen geene versterking kunnen wachten, wanneer de wegen geheel onbegaanbaar zijn, vallen de bewoners in massa's van hunne bergen op de geïsoleerde troepen neder.

Al die omstandigheden werken zamen, om den oorlog in den Kaukasus hoogst kostbaar, vernielend en voor den soldaat ontmoedigend te maken. De toestand der Russen is er, na 50-jarigen oorlog, steeds zeer kritiek en de Kaukasus zal lang nog de meest verwondbare zijde van Rusland, en een afgrond blijven, die schatten gelds en duizenden soldaten zal verslinden.

TURKYE.

De Ministeriële *Preussische Correspondenz* schrijft dat in eene conferentie der Vertegenwoordigers van Pruissen, Oostenrijk, Engeland en Frankrijk te Weenen eene nota is aangenomen, welke van daar aan den Turkschen Minister van Buitenl. Zaken gezonden is. In die nota verklaren de Vertegenwoordigers der vier Mogendheden, dat hunne Regeringen den aanvang der vijandelijkheden tusschen Rusland en de Porte met diep leedwezen zien, en dat zij levendig wenschen door eene bemiddelende tusschenkomst alle verder bloedvergieten te verhinderen, en een einde te maken aan eenen staat van zaken, die den vrede van Europa ernstig bedreigt. Daar Rusland de verzekering heeft gegeven dat het bereid is om in onderhandeling te treden, en zij niet twijfelen dat de Porte door denzelfden geest bezield is, zoo verlangen zij in naam hunner Regeringen, aangaande de voorwaarden onderrigt te worden, op welke de Turksche Regering over een vredesverdrag zou willen onderhandelen.

Bij deze opgave voegt het Pruissische Ministeriële blad eenige beschouwingen, hierop nederkomende. Wie niet bekend is met de bij diplomatieke onderhandelingen gebruikelijke vormen, zal deze nieuwe nota weinig beteekenend achten, daar zij, behalve algemeene verzekeringen van leedwezen over de uitbarsting der vijandelijkheden en van den wensch om den vrede hersteld te zien, weinig meer bevat dan eene eenvoudige aanvrage. Bij nader inzien zal men echter de overtuiging erlangen, dat die nota is een belangrijk stuk. Wanneer de Porte de raadgevingen der Mogendheden aanneemt, dan is het te verwachten, dat zij zich bereid zal verklaren om op den grondslag harer vroegere aanbiedingen regtstreeksche onderhandelingen met Rusland aan te knoopen. Van den kant dier Mogendheden is ook de wensch te kennen gegeven, dat gelijktijdig met de opening der onderhandelingen een wapenstilstand gesloten worde, waartegen de beide partijen te minder bezwaar kunnen hebben, daar het vergevorderde jaargetijde zoowel in Europa als in Azië, aan alle grootere krijgsoperatien onoverkomelijke hinderpalen in den weg legt.

— De poging der Turksche Regering om op de Europesche geldmarkt eene geldleening aan te gaan, stuit op schier onoverkomelijke bezwaren. Aanzienlijke kapitalisten te Londen en Parijs hebben, volgens het genoemde blad, verklaard, de Porte niet te willen in staat stellen tot het voortzetten van eenen oorlog die voor de handelszaken in het algemeen zóó nadeelig werkt; doch zoodra de voorwaarden voor de vredes-onderhandeling zouden zijn vastgesteld, zouden zij gaarne de voorstellen de Porte in overweging nemen.

— Op het vernemen dat in het Turksche leger van eene uitwisseling van krijgsgevangenen sprake was, zouden vele gevangen gemaakte Russen Omer-Pacha dringend verzocht hebben, hen in zijn leger in te deelen, naardien hij de soldaten veel menschlievender behandelt dan de Russische Generaals zulks doen. Omer-Pacha heeft, volgens dit berigt, hun verzoek ingewilligd en hen bij de Christen-regementen, welke Turkye thans vormt, ingelijfd.

— Te Stagnowisch is den 22sten November een Gezant van den Vorst van Servië aangekomen, om met den Vladika over een of- en defensief verbond tusschen Servië en Montenegro te onderhandelen.

VEREENIGDE STATEN.

In deze Staten is een werktuig uitgevonden om gangen door de hardste rotsen te booren. In 2 uren maakt men een opening van 17 voet middellijn ter diepte van 3 voet. 't Geschiedt door stalen ronddraaijende schijven, die bij wijze van boren door stoom met groote kracht worden aangedreven. Het gansche werktuig weegt behalve de stoomtoestel en ketel 75 ton, van 20 centenaars of ruim 75,000 Ned. ℔; en er zijn slechts 4 man noodig om ze te doen werken. Deze uitvindig zal den aanleg van spoorwegen door bergachtige streken, waar die onmogelijk scheen, uitvoerbaar maken.

— Aan boord van verscheiden schepen, die uit Europa met landverhuizers waren aangekomen, had de cholera op eene verschrikkelijke wijze gewoed.

Op Cuba waren nagenoeg 18,000 negers door de cholera omgekomen.

— In de Havanna waren weder omstreeks 1500 slaven aangebragt en men verwachtte er nog meer; het schijnt dat de Engelsche kruisers dit niet beletten kunnen of willen.

— Een dagblad van Albany vermeldt het overlijden van een Duitscher, Schumann, die vóór 25 jaren eene belangrijke som geld aan een Hamburgsch handelshuis had ontvreemd en naar Amerika was gevlugt. Hij kocht te Albany twee huizen, die nog voor dat hij ze verzekerd had, afbrandden. Dit als een wenk des Hemels aanmerkende, besloot hij het overige van zijn leven aan arbeid en spaarzaamheid te wijden, ten einde het gestolene terug te kunnen geven. Hij nam een anderen naam aan en in 5 jaren tijds had hij met eene sigaren affaire 14,000 dollars gewonnen, nagenoeg de som, met de rente, welke hij aan zijne patronen had ontvreemd. Dit geld zond hij naar Hamburg, doch de zoon des huizes wilde de rente, ten bedrage van 3700 d. niet aannemen.

AKADEMIE-NIEUWS.

PROMOTIEN AAN DE UTRECHTSCHE HOOGESCHOOL.

Den 6den December de Heer P. Alma, van Bergum, in de Regten, met *Theses.*

ADVERTENTIEN.

Heden overleed na een langdurig doch geduldig lijden, mijn geliefde Echtgenoote J. H. NEUHAUS.

LEYDEN, 9 December 1853. J. SELJÉE, *Stalhouder.*

Algemeene Kennisgeving.

Voor de menigvuldige bewijzen van deelneming bij het overlijden van Vrouwe G. H. VAN KETWICH, Wede, den Wel-Edelen Gestrengen Heer Mr. J. VERSCHUUR, van belangstellende Vrienden en Bekenden ontvangen, betuigen hare nagelatene Betrekkingen bij deze hunnen dank.

LEYDEN, 10 December 1853.

Voor de 222ste Staats-Loterij, waarvan de Trekking der *Eerste Klasse* op den 19den dezer zal aanvangen, zijn te bekomen HEELE EN GEDEELTEN VAN KOOPLOTEN Prijs Courant ten Kantore van

LEYDEN, 5 December 1853. N. NATHANS.

Loterij

van **om niet** bijeengebragte Voorwerpen, ten voordeele van de Armen der *Vereeniging van den H. Vincentius à Paulo*, alhier, geautoriseerd bij Kon. besluit van 6 September 1853, No. 46.

De Commissie met de regeling derzelve belast, gaarne de **Verloting** vóór het einde van dit jaar willende doen doorgaan, verzoekt de Ingezetenen die nog eenig Voorwerp zouden willen inzenden, hetzelve vóór den 20sten dezer maand te bezorgen.

De Loten zijn bij voortduring bij alle Leden der Vereeniging à 50 Cents verkrijgbaar.

SCHOUWBURG *DE RIJNSTROOM*,

Onder Directie van **L. HARTLOOPER & COMP.**, ten huize van den Koffijhuishouder G. ELSHOF, in de Janvossensteeg. Buitengewone groote Voorstelling ter Beneficie der Directie,

op Woensdag den 14den December 1853,

De Barbier van Straatsburg of de Frankforter Loterij, groote Vaudeville in drie Bedrijven, door J. DE BOER. Tot Slot: ***De twee Woorden of de Roovers in het Woud van Bondi***, groot Ballet, Melodrama in twee Bedrijven, hetwelk zal eindigen met een gevecht en Bengaalsch Vuurwerk, door L. HARTLOOPER.

Aanvang ten 7 ure.

Prijzen der Plaatsen. 1ste Rang 75, 2de Rang 60 en 3de Rang 30 Cts.

KIESVEREENIGING GRONDWET EN KONING.

De Kiesvereeniging **Grondwet en Koning** verklaart tot haar programma te stellen:

1e. dat zij de volledige en eerlijke uitvoering der Grondwet van 1848 wil, in welke zij den hechtsten band ziet, die Nederland en Oranje verbindt;

2e. dat zij daarom, evenzeer als zij eene krachtige regering verlangt, ook de regten en de vrijheden gehandhaafd en ontwikkeld wenscht te zien, welke die Grondwet aan alle Ingezetenen, zonder onderscheid van geboorte of godsdienstige gezindte, waarborgt.

Aldus vastgesteld in de Vergadering van Kiezers, op den 10den September 1853.

Het Bestuur der Vereeniging,
C. LEEMANS,
N. OLIVIER,
P. L. RIJKE,
T. W. J. VAN DEN AARDWEGH,
H. BOURSSE WILS.

Kiezers die, instemmende met het bovenstaande Programma, zich aan de Kiesvergadering **Grondwet en Koning** wenschen aan te sluiten, kunnen zich daartoe en tot kennisneming van het huishoudelijk Reglement der Vereeniging, aanmelden bij een der Leden van het Bestuur.

OPRUIMING VAN LAPPEN.

DINGSDAG 13 December, van eene groote partij **Zijden Stoffen**, alsmede **Shawls-Doeken** en **Modellen van Mantels**.

WOENSDAG en DONDERDAG 14 en 15 December, eene massa **Lappen**, effen en gekleurde **Stoffen, Jacconets, Barèges** en vele **witte Goederen**. Alles tot zeer lage doch vastgestelde prijzen.

D. WAFELBAKKER.

De Ondergeteekende heeft de eer te berigten dat hij uit eene der beste Fabrieken in ons Land heeft aangekregen een schoon assortiment **Meubelen**, welke hij beneden Fabrieksprijzen kan leveren, als: Chiffonnières, Linnenkastjes, Canapé's, Tafels, Waschtafels, Stoelen enz. Ook beveelt hij zich aan tot het leveren van **Bedden met Toebehooren**, mede tegen zeer matige prijzen, als: Veren Bedden met nieuwe beste Linnen Tijken, Peluwen en twee Kussens van *f* 24.— tot *f* 30.— en dito Zeedons-Bedden van *f* 18.— tot *f* 25.—, belovende in alles eene prompte en zeer civiele bediening.

Ook vraagt hij **2 à 3 bekwame Schrijnwerkers-Knechts**, voorzien van goede Getuigschriften, kunnende terstond en den geheelen Winter door, bij hem werk verkrijgen.

WILLEM BEUTH,
Hoogewoerd, Wijk III. No. 291.

AANBESTEDING.

Op Zaturdag den 24sten December 1853, des namiddags ten één ure, zal, onder nadere goedkeuring van het Ministerie van Binnenlandsche Zaken, door Heeren Curatoren der Hoogeschool te *Leyden*, in een der vertrekken van het Academie-Gebouw op het Rapenburg, worden **aanbesteed**:

*Het ONDERHOUD van alle de GEBOUWEN enz., tot gemelde **Hoogeschool** behoorende, benevens het verrigten van eenige HERSTELLINGEN aan dezelve, en zulks voor den tijd van één jaar, ingaande met den 1sten Januarij 1854, en eindigende met den laatsten December deszelven jaars.*

Deze **Aanbesteding** zal geschieden bij *Inschrijving* en *Opbod*.

Het bestek, op hetwelk de bovengemelde Aanbesteding zal plaats hebben, zal, boven en behalve aan het Locaal van het Ministerie voornoemd, te *'s Gravenhage*, ter lezing liggen: te *Leyden* bij J. Koreman, aan de Hoogewoerdspoort; in het Logement den Burg, en in de Paauw, aan de Koornbrug; te *Amsterdam*, in het Noordhollandsche Koffijhuis; te *Haarlem*, in de Vergulde Druif; te *Rotterdam*, in den Romein; te *Dordrecht*, in Bellevue, en te *Gorinchem*, in den Doelen.

Zullende de noodige onderrigting te bekomen zijn bij den Opzigter der Gebouwen van de Hoogeschool J. HOLTZ, wonende op de Haarlemmerstraat te *Leyden*, en acht dagen vóór de Besteding de noodige aanwijzing in loco geschieden.

De Minister van Binnenlandsche Zaken,
VAN REENEN.

J. RUSÉ, te *Leyden*, heeft aangekregen eene partij versche gepeende Bergsche en Texelsche **Oesters**, nieuwe Noordsche **Sardellen**, Zeeuwsche **Aardakers**, beste **Malaga-Citroenen**, en is weder voorzien van puike **Citroen-Punch**, à *f* 1.20 en *f* 1.40 de Flesch.

Te Koop tot Afbraak:

vier **steenen Gebouwen** met eene **houten Schuur**. Te bevragen bij den Tuinman op den Huize *Vreewijk* aan den *Vliet*.

OPENBARE VERPACHTING

op het Raadhuis binnen de Gemeente *Leyden*, op Donderdag den 22sten December 1853, voor den tijd van **twee** jaren, ingaande den 1sten Januarij 1854, van de **Opbrengst der Marktgelden** van de **Beestenmarkt** binnen deze Gemeente; de Voorwaarden liggen dagelijks ter lezing ter Plaatselijke Secretarie.

PUBLIEKE VERKOOPING,

ingevolge bekomen Regterlijke Autorisatie,

in het Gemeentehuis te *Koudekerk*, op Dingsdag den 20sten December 1853, bij Opbod en op Dingsdag den 27sten December 1853, bij Afslag, beide de dagen des morgens ten *elf* ure, van:

Eene welbeklante TIMMERMANS- en MOLENMAKERS-WINKEL en diverse hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZEN EN ERVEN, alles staande en gelegen aan de Lage Zijde van den Rijn, onder de gemeente *Koudekerk*; alsmede van de helft, in een HUIS EN ERF, staande en gelegen te *Leyden*, aan de westzijde van de Mare, tusschen den Ouden Singel en de Langegracht, Wijk V. No. 650.

Alles breeder bij Billetten omschreven en daags vóór de Veiling en Afslag te bezigtigen, mits vooraf belet vragende.

Nadere informatiën zijn te bekomen ten Kantore van Jb. KEMPENAAR, Notaris, residerende te *Woubrugge*, alwaar op Vrijdag den 23sten December 1853, van des morgens 9, tot des middags ten 12 ure, Verhoogingen zullen worden aangenomen, tegen genot van *een Vijfde*, der te verhoogen sommen.

PRIJS VAN DE BOTER AAN DE WAAG TE LEYDEN.

Zaturdag 10 *December*. Van *f* 43 tot *f* 48.

GRAANPRIJZEN AAN DE BEURS TE LEYDEN.

Zaturdag 10 *December*.

Tarwe *f* 15.50 tot *f* 16.30. Rogge *f* 10.80 tot *f* 11.50. Gerst *f* 8.00 tot *f* 8.30. Haver *f* 4.50 tot *f* 5.00. Paardeboonen *f* 7.40 tot *f* 7.60. Duiveboonen *f* 8.40 tot *f* 8.60.

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

VRIJDAG, 9 December.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven.
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à 2½ pCt.	61 7/16	61 ½	61 ¼
Dito Certificaten	„ 3 „	73 5/16	—	—
Dito dito	„ 4 „	92 ¾	92 ⅝	92 ⅝
Amortisatie Syndicaat	„ 3½ „	—	—	—
Handelmaatschappij	„ 4½ „	—	—	—
O. I. Leening	„ 4 „	92 ¾	—	—
Dito Holl. Spoorweg	„ 4½ „	99 ¾	—	—
Aandeelen Rijn-Spoorweg	„ 4½ „	—	—	—
Haarlemmermeer	„ 4½ „	99 ⅞	—	—
FRANKRIJK, Certif.	„ 3 „	—	—	—
Dito dito	„ 5 „	—	—	—
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	„ 5 „	104	104 ⅛	—
Dito dito 1828 en 1829	„ 5 „	—	—	—
Cert. bij dito 1831 en 1833	„ 5 „	94 ⅛	—	—
Dito 1840	„ 4 „	89	—	—
Dito bij STIEGLITZ & Co.	„ 4 „	—	—	—
Dito dito Nieuwe	„ 4 „	—	—	—
Inschrijving in Assign.	„ 6 „	—	—	—
Certificaten van dito	„ 6 „	68 ⅜	—	—
POLEN, Aandeelen 1835	fl. 300 „	—	—	—
Dito Obligatiën	„ 4 „	—	—	—
SPANJE, Obligatiën	à 1 pCt.	21 ⅞	21 15/16	21 15/16
Dito Obligatiën	„ 3 „	—	—	—
Dito Binnenl. à 6 m.	„ 3 „	41 ⅜	41 ⅝	41 ⅝
Bewijzen Coupons		5 ⅞	5 15/16	—
OOSTENRIJK, W. B. bij Goll.	„ 5 „	—	—	—
Dito	„ 4 „	—	—	—
Dito Metall.	„ 5 „	76 ½	76 9/16	—
Dito Nieuwe	„ 5 „	91	91 ⅛	91 ⅛
Dito 1847	„ 2½ „	39 ⅞	39 15/16	—
BELGIË, Banc.	„ 2½ „	—	—	—
Dito bij ROTHSCHILD	„ 2½ „	50 3/16	—	—
BRAZILIË, 1824 100 £	„ 5 „	95	—	—
PORTUGAL, te Londen	„ 3 „	36 9/16	36 11/16	36 ⅝
Dito dito	„ 4 „	—	—	—
VENEZUELA,	„ 3½ „	—	—	—
MEXICO,	„ 3 „	23	23 ⅛	—
AMERIKA, Bankactiën		4 ⅛	4 3/16	—

Koers van het Geld: Beleening 3½ pCt. Prolongatie 4 pCt.
Wissel-Disconto —

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.